

OBRAZAC sudjelovanja u savjetovanju	
Prijedlog Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava od 2013. do 2016.	
Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske	
Po etak savjetovanja: 13. prosinca 2012.	Završetak savjetovanja: 15. sije nja 2013.
Naziv predstavnika zainteresirane javnosti koja daje svoje mišljenje, primjedbe i prijedloge na predloženi nacrt Nacionalnog programa	GONG
Interes, odnosno kategorija i brojnost korisnika koje predstavljate	GONG je nestrana ka udruga gra ana utemeljena 1997. radi poticanja gra ana na aktivnije sudjelovanje u politiki procesima. GONG provodi nestrana ko nadgledanje izbornog procesa, vrši edukaciju gra ana o njihovim pravima i dužnostima, poti e obostranu komunikaciju gra ana i njihovih izabranih predstavnika, zalaže se za transparentnost rada svih javnih službi, provodi kampanje javnog zagovaranja te poti e i pomaže samoorganiziranje gra ana. Gong sura uje s brojnim organizacijama civilnog društva i gra anima, osobito za organiziranje pojedinih aktivnosti npr. promatranje izbora.
Na elne primjedbe	<p>U prijedlogu nije u dovoljnoj mjeri istaknuta uloga obrazovanja stoga pozivamo donositelje odluka da se kroz konzultacije s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta u provedbenim mjerama jasnije istakne potencijal koji ima uvo enje gra anskog obrazovanja i zdravstvenog odgoja na razli ita podru ja ljudskih prava.</p> <p>Vezano uz podru je prava na pristup informacijama potrebno se uskladiti s novim Zakonom o pravu na pristup informacijama (koji je trenutno u proceduri izmjena).</p> <p>U odnosu na podru je „Sloboda medija“ nije ura unato da Ministarstvo kulture tijekom 2013. planiran donošenje Medijske strategije te sukladno njoj izmjene Zakona o medijima, Zakona o elektroni kim medijima, Zakona o Hrvatskoj radioteleviziji, itd. K tome, potrebno je u procese samoregulacije medija aktivno uklju iti Hrvatsko vije e za medije.</p> <p>Vezano uz podru je suzbijanja korupcije potrebno je donijeti specifi ne mjere koje e jasno doprinijeti suzbijanju korupcije te novu Strategiju borbe protiv korupcije i novi Akcijski plan kao i urediti upravljanje sukobom interesa.</p>
Primjedbe na pojedine dijelove teksta, ciljeve i aktivnosti iz nacrt Nacionalnog programa s obrazloženjem	<p><u>Prijedlozi vezani uz podru je Prava na pristup informacijama</u></p> <p>Potrebno je uvrstiti informacije iz novog Zakona o pravu na pristup informacijama koji je u tijeku (nacrt Zakona upu en je na javnu raspravu u srpnju 2012.</p>

godine, prvo čitanje zakona završeno je u Hrvatskom saboru u studenom 2012. godine a usvajanje Zakona o ekuje se u siječnju 2013. godine – provjeriti dinamiku s Ministarstvom uprave). Treba predvidjeti najvažnije izmjene koje donosi novi Zakon. Osniva se novo tijelo umjesto Agencije za zaštitu osobnih podataka – Povjerenik za informiranje i zaštitu osobnih podataka.

Prijedlog vezan uz provedbenu mjeru 1.1.

PRIJEDLOG IZMJENE NOSITELJA: Povjerenik za informiranje i zaštitu osobnih podataka.

Prijedlog vezan uz provedbenu mjeru 1.2.

PRIJEDLOG IZMJENE: Za primjenu sankcija i inspekcijski nadzor osiguran je okvir u novom Zakonu, potrebno je potaknuti provođenje inspekcijskog nadzora nad primjenom Zakona.

PRIJEDLOG IZMJENE NOSITELJA I SUNOSITELJA: Za primjenu sankcija bit će nadležan Povjerenik za informiranje i zaštitu osobnih podataka.

Potrebno je izmijeniti i pokazatelje provedbe.

Prijedlog vezan uz provedbenu mjeru 1.3.

PRIJEDLOG IZMJENE NOSITELJA: Povjerenik za informiranje i zaštitu osobnih podataka.

PRIJEDLOG DOPUNE SUNOSITELJA: Državna škola za javnu upravu.

Prijedlozi vezani uz provedbenu mjeru 1.4. i 1.5.

PRIJEDLOZI IZMJENE NOSITELJA: Povjerenik za informiranje i zaštitu osobnih podataka.

Predlažemo dodatnu provedbenu aktivnost: Usklađivanje Zakona o tajnosti podataka s izmjenama i dopunama Zakona o pravu na pristup informacijama, a ovisno o rezultatima stručne rasprave sa zainteresiranom javnošću u

Nositelj: Ministarstvo uprave

Sunositelj: Agencija za zaštitu osobnih podataka, Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost, Ministarstvo unutarnjih poslova

Potrebna sredstva: nisu potrebna dodatna sredstva za provedbu aktivnosti

Pokazatelji provedbe: održane stručne rasprave i rasprave sa zainteresiranom javnošću, te ovisno o rezultatima rasprava i u slučaju potrebe usklade s izmjenama i dopunama Zakona o pravu na pristup informacijama predviđenih aktivnošću u 5.1., utvrđen Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o tajnosti podataka od strane Vlade Republike Hrvatske.

Prijedlozi vezani uz područje Slobode medija

Cilj 1. Razvijati autonomiju i slobodu medija

Vežano uz provedbenu mjeru 1.1. predlažemo kao sunositelje predvidjeti:

- Hrvatsko vijeće za medije, Hrvatsko novinarsko društvo, HUP-Udruga novinskih izdavača,

Hrvatska udruga radija i novina (HURIN), Nacionalna udruga televizija (NUT), Hrvatska radiotelevizija, Nova TV, RTL televizija, Udruga za interaktivni marketing

Vezano uz provedbenu mjeru „*Ja anje pretpostavki za istragu, progon i kažnjavanje po initelja zastrašivanja i agresije protiv novinara*“ kao **pokazatelj provedbe treba predvidjeti i:** javne reakcija na nove slu ajeve napada na novinare.

Predlažemo predvidjeti nove provedbene mjere od 1.2. do 1.5. unutar ovog cilja.

Prijedlozi:

Provedbena mjera 1.2.

- Usvajanje redakcijskih statuta u svim medijima, u skladu sa Zakonom o medijima (lanak 26.)

Nositelj

- Ministarstvo kulture

Sunositelj

- Vije e za elektroni ke medije, Hrvatsko vije e za medije, Hrvatsko novinarsko društvo, HUP-Udruga novinskih izdava a, Hrvatska udruga radija i novina (HURIN), Nacionalna udruga televizija (NUT), Nova TV, RTL televizija

Rok za provedbu

- 2013.

Izvor financiranja i potrebna sredstva

- dodatna sredstva nisu potrebna

Pokazatelji provedbe

- redakcijski statuti usvojeni u skladu s procedurom propisanom Zakonom o medijima
- pokrenute arbitraže izme u nakladnika i predstavnika novinara
- imenovanja ili razrješenja glavnih urednika provedena nakon pribavljanja mišljenja uredništva

Provedbena mjera 1.3.

- Uvažavaju i na ela slobodnog i reguliranog tržišta, potaknuti usvajanje Kolektivnog ugovora za novinare i medijske radnike

Nositelj

- Ministarstvo kulture

Sunositelj

- HUP-Udruga novinskih izdava a, Hrvatska udruga radija i novina (HURIN), Nacionalna udruga televizija (NUT), Hrvatska radiotelevizija, Sindikat novinara Hrvatske

Rok za provedbu

- 2013.

Izvor financiranja i potrebna sredstva

- Dodatna sredstva nisu potrebna

Pokazatelji provedbe

- usvojen Kolektivni ugovor za novinare i medijske radnike

Provedbena mjera 1.4.

- Uvažavaju i na elu slobodnog i reguliranog tržišta te izbjegavaju i selektivnost, istražiti radno-pravnu praksu u medijima

Nositelj

- Državni inspektorat – inspekcija rada

Sunositelj

- Ministarstvo kulture i Porezna uprava

Rok za provedbu

- 2013.

Izvor financiranja i potrebna sredstva

- Dodatna sredstva nisu potrebna

Pokazatelji provedbe

- inspekcijski nalazi te prate e procesuiranje prekršaja radnog prava u medijima
- podaci o poštivanju Zakona o medijima u odnosu na novinarske ugovore potpisane u skladu s redakcijskim statutima (lanak 60. stavak 1, alineja 4)
- preporuke za poboljšanje zakonodavnog okvira i provedbene prakse

Provedbena mjera 1.5.

- *Objaviti sve ugovore o koncesijama za pružanje medijskih usluga televizije i radija*

Nositelj

- Agencija za elektroni ke medije

Sunositelj

- Ministarstvo kulture

Rok za provedbu

- 2013.

Potrebna sredstva

- nisu potrebna dodatna sredstva za provedbu aktivnosti

Pokazatelj provedbe

- Objavljeni svi cjeloviti ugovori o koncesijama za pružanje medijskih usluga televizije i radija (bez natje ajne dokumentacije) na internetskim stranicama Agencije

Prijedlozi vezani uz cilj 2. Unaprijediti poštivanje pravila novinarske etike i struke

U provedbenoj mjeri 2.1. kao sunositelje treba predvidjeti Hrvatsko vije e za medije i Hrvatska radiotelevizija, a kao dodatni pokazatelj provedbe preporuke o daljnjem uskla ivanju hrvatskog zakonodavstva s *acquisom* EU.

U provedbenoj mjeri 2.2. treba predvidjeti izobrazba novinara, urednika i dodatno predlažemo NAKLADNIKA o ljudskim pravima te me u sunositeljima ra unati na Hrvatsko vije e za medije.

Me u pokazatelje provedbe treba uvrstiti: broj žalbi

Hrvatskom vijeću za medije i prijava Vijeću za štampu Hrvatskog novinarskog društva.

Predlažemo dodati i Provedbenu mjeru 2.3.

Prijedlog provedbene mjere 2.3.

- *Izobrazba novinara, urednika i nakladnika o promjenama u sustavu ostvarivanja prava na pristup informacijama*

Nositelj

- Ministarstvo kulture u suradnji s Agencijom za zaštitu osobnih podataka/Povjerenikom za informacije

Sunositelji

- organizacije civilnog društva

Rok za provedbu

- 2013. (nakon donošenja izmjena ZPPI-a)

Izvor financiranja i potrebna sredstva

- redovna sredstva Agencije za zaštitu osobnih podataka/Povjerenika za informacije

Pokazatelji provedbe

- broj novinarskih autorskih djela objavljenih zahvaljujući korištenju ZPPI-a
- broj održanih okruglih stolova, seminara i radionica
- broj sudionika na okruglim stolovima, seminarima i radionicama
- upitnici o evaluaciji po održavanju seminara i radionica

Prijedlozi vezani uz područje suzbijanja korupcije

Provedbena mjera 1.1. Izrada novog strateškog dokumenta za suzbijanje korupcije, rok za provedbu 2013. godina. – donesen strateški dokument.

Nije navedeno koji je strateški dokument donesen te na koji na in dokument pridonosi borbi protiv korupcije.

Dodatno, **potrebno je u donijeti novu Strategiju borbe protiv korupcije koja će biti prilagođena postojećim i budućim potrebama** s obzirom da je zadnja Strategija donesena 2008. godine. Također, potrebno je donijeti novi Akcijski plan koji će uključivati analizu stanja, korupcijske rizike, utvrđivanje specifičnih ciljeva nadležnih tijela i njihovu mjerljivost ostvarivanja, nadležnih tijela nisu dovoljno specifični ni mjerljivi te obrazloženja predviđenih aktivnosti i potrebnim resursima za njihovu provedbu.

Nacionalni Program ne spominje problematiku **transparentnosti financiranja političkih stranaka i izbornih kampanja** kao ni problematiku upravljanja **sukobom interesa** kao preventivnih alata u borbi protiv korupcije.

Potrebno je uvrstiti uspostavu i unaprjeđenje trajnih, lako pretraživih, internetskih registara

donatora i visina donacija političkih stranaka kao i objavu troškova političkih stranaka i kandidata s posebnim naglaskom na detaljnoj objavi troškova za oglašavanje. U tom smislu, velika otkivanja usmjerena su prema Državnom izbornom povjerenstvu koje je potrebno dodatno adekvatno kapacitirati i educirati za primjereno nadzor transparentnosti stranaka i kampanja.

S obzirom da je Ustavni sud ukinuo pojedine odredbe Zakona o sprječavanju sukoba interesa, **potrebno je urediti upravljanje sukobom interesa** na pravilan način, poštujući temeljna ustavna načela na kojima je ustrojena vlast. Zakon bi trebao ići u pravcu ispravnog tumačenja sukoba interesa kako se ne bi pogrešno poistovjetio sukob interesa s kaznenim, odnosno koruptivnim ponašanjem. Novi Zakon bi trebao ne samo sprječavati i kažnjavati dokazani sukob interesa, već i utvrditi mehanizme za sustavno prepoznavanje i upravljanje sukobom interesa među dužnosnicima, službenicima i svim ostalim sudionicima procesa političkog odlučivanja, na svim razinama i u svim granama vlasti. U tom smislu novi Zakon ne bi smio Povjerenstvu za odlučivanje o sukobu interesa dati ovlasti organa progona kaznenih djela i odlučivanja o kaznenoj odgovornosti što je zadaća drugih institucija.

Prijedlog vezan uz područje Ravnopravnosti spolova

Predvidjeti promicanje ravnopravnosti spolova kroz obrazovanje i to kroz nastavu međupredmetno, ali i specifično kroz zdravstveni odgoj te građanski odgoj i obrazovanje.

Prijedlog vezan uz područje Suzbijanja rasne i druge diskriminacije

Cilj 5. Suzbijati stereotipe i predrasude u svezi rasne i druge diskriminacije

Provedbena mjera 5.1. Uključiti sadržaje o neprihvatljivosti svih oblika diskriminacije te sadržaje koji promiču toleranciju i uvažavanje različitosti u odgojno-obrazovne programe za djecu i mlade

Među indikatore treba uvrstiti sustavno uvođenje građanskog obrazovanja u sve škole te unutar građanskog obrazovanja predvidjeti nastavne jedinice usmjerene na uvažavanje različitosti i suzbijanje diskriminacije.

Isto se preporuča vezano uz zdravstveni odgoj koji također uključuje neke značajne sadržaje vezane uz suzbijanje stereotipa. Kao nositelja treba uvrstiti i Ministarstvo znanosti obrazovanja i sporta.

Prijedlozi vezani uz područje Dječjih prava

Poštivanju i poznavanju dje jih prava doprinosi sustavno uvo enje gra anskog obrazovanja i zdravstvenog odgoja u sve škole kako bi djeca razvila klju ne kompetencije za razumijevanje društvenih procesa i sudjelovanje u njima te kako bi se utjecalo na o uvanje njihovog zdravlja i kvalitetu života. Smatramo da takva mjera treba stajati u programu, a da nositelj treba biti Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta.

U mjeri 1. Provedbena mjera 1.4. Poduzimati mjere za sustavno obrazovanje romske djece, posebno romskih djevoj ica predlažemo predvidjeti izjedna avanje obrazovnih mogu nosti kroz sufinanciranje srednjoškolskog obrazovanja za mlade, osobito za djevoj ice.

U podru ju Prava besku nika predlažemo da se u suradnji s Ministarstvom socijalne politike i mladih predvidi provedbena mjera usmjerenih na otklanjanje administrativnih i drugih barijera u osiguravanju socijalne i zdravstvene zaštite besku nika.

Vežano uz podru je Ovisnosti

U Provedbenoj mjeri 3.1. Razraditi i provoditi programske aktivnosti u svrhu promicanja zdravog stila života djece i mladih i prevencije svih oblika ovisnosti kod djece i mladih te njihovog rizi nog ponašanja vežano uz eksperimentiranje s drogama

Predlažemo predvidjeti:

- Kroz zdravstveni odgoj provoditi modul prevencije ovisnosti u svim školama. Nositelj: Ministarstvo, znanosti, obrazovanja i sporta.
- Podržavati provedbu evaluiranih i uspješnih programa prevencije ovisnosti u školama, u suradnji s organizacijama civilnog društva i postojanje podataka o istima. Klju ni za provedbu su: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta i Ministarstvo socijalne politike i mladih.

Vežano uz podru je HIV-a

provedbenu mjeru 1.2. Unaprijediti preventivne mehanizme u borbi protiv HIV/AIDSa, posebice usmjerene prema mladima

Predlažemo predvidjeti:

- Prevenciju kroz sustavnu provedbu zdravstvenog odgoja u školama.
- Provedbu evaluiranih i uspješnih preventivnih programa u školama, u suradnji s organizacijama civilnog društva i postojanje podataka o istima. Klju ni za provedbu su: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta i Ministarstvo socijalne politike i mladih.

	<p><u>Vezano uz područje Rodnih i seksualnih manjina</u> provedbenu mjeru 1.2. koja glasi „U okviru obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo uključiti teme o pravima LGBT osoba u osnovnoj i srednjoj školi“ predlažemo preimenovati. Prijedlog je da mjera glasi: U osnovnoj i srednjoj školi u okviru građanskog odgoja i obrazovanja te zdravstvenog odgoja provoditi teme o pravima LGBT osoba.</p> <p><u>Vezano uz područje Zdravog okoliša</u></p> <p><i>Cilj 10. Obrazovati građane o okolišu i prirodi, potrebi zaštite okoliša i prirode</i> Predlažemo uvesti provedbenu mjeru 10.3. koja će glasiti: Sustavno provoditi odgoj i obrazovanje za održiv razvoj i zdravi okoliš u osnovnim i srednjim školama kroz građansko obrazovanje, zdravstveni odgoj i pojedine predmete te kao međupredmetni sadržaj. Nositelj treba biti Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa.</p>
Ime i prezime osobe (ili osoba) koja je sastavljala primjedbe ili osobe ovlaštene za predstavljanje predstavnika zainteresirane javnosti	Ovlaštena osoba je izvršni direktor GONG-a: Dragan Zeli Primjedbe su sastavljali: Vanja Škori , Jelena Berković , Dragan Zeli i Martina Horvat.
Datum dostavljanja: 15.1.2013. IP-10/2013.	Potpis: Martina Horvat